

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Jakuba Camrdu, Ph.D. a JUDr. Lenky Matyášové, Ph.D. v právní věci žalobkyně: **T. T. P.**, zastoupená Mgr. Pavlem Čížinským, advokátem se sídlem Ječná 548/7, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 2. 4. 2012, č. j. 29 Az 15/2011 - 59,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 2. 4. 2012, č. j. 29 Az 15/2011 - 59, **se ruší**.
- II. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 7. 4. 2011, č. j. OAM-19/ZA-ZA06-ZA14-2011, **se ruší** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 7479 Kč do šedesáti (60) dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Pavla Čížinského, advokáta.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně podala dne 17. 1. 2011 žádost o mezinárodní ochranu podle § 10 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky (dále jen „zákon o azylu“). Jako důvod podání žádosti uvedla, že v České republice žije její manžel a syn, s nimiž by chtěla společně žít, starat se zde o syna a sloučit rodinu. V podání ze dne 5. 1. 2011 zástupce žalobkyně upřesnil, že žalobkyně požádala o udělení mezinárodní ochrany především z důvodu podle § 14 a § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, tedy o udělení humanitárního azylu a doplňkové ochrany, neboť jejím vycestováním

by došlo k porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, tedy práva na respektování soukromého a rodinného života. V tomto podání zástupce žalobkyně zároveň podle § 14 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“) vznesl námitku podjatosti ředitele odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra, PhDr. Tomáše Haišmana.

O námitce podjatosti rozhodl služebně nadřízený první náměstek ministra vnitra pro vnitřní bezpečnost (představený) usnesením ze dne 25. 1. 2011, č. j. OAM-19/ZA-ZA06-2011, tak, že PhDr. Tomáš Haišman není vyloučen z projednávání a rozhodování věci. Žalobkyně podala proti tomuto usnesení rozklad.

Rozhodnutím ze dne 7. 4. 2011, č. j. OAM-19/ZA-ZA06-ZA14-2011, žalovaný žalobkyni mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu neudělil. Žalovaný dospěl k závěru, že žalobkyní uváděná tvrzení ani skutečnosti, které vyšly v průběhu řízení najevo, neodůvodňují udělení některé z forem mezinárodní ochrany. Pokud jde o doplňkovou ochranu podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, zabýval se žalovaný zejména otázkou, zda by vycestování žalobkyně bylo v rozporu s právem na ochranu soukromého a rodinného života podle čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. V této souvislosti konstatoval, že žalobkyně žije se svým současným manželem od uzavření sňatku v listopadu 2009. Manžel a syn narozený dne X mají v České republice povolení k dlouhodobému pobytu. Žalovaný dospěl k závěru, že se žalobkyni nepodařilo prokázat existenci trvalých rodinných vazeb na území České republiky. S poukazem na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva žalovaný uvedl, že by se muselo jednat o natolik dlouhodobý a intenzivní vztah, aby i s ohledem na integraci jednotlivých členů rodiny a naopak nemožnost integrace v zemi původu, bylo možno zcela vyloučit reálnou možnost případného následování ostatních členů rodiny do země původu vyhošťované osoby. Manželství žalobkyně ovšem nelze považovat za dlouholeté, neboť navázala vztah s manželem v roce 2009 a až poté spolu žili ve společné domácnosti. Žalobkyně tedy podle žalovaného neuvedla žádné okolnosti, které by jí mohly bránit v soužití s manželem a synem. Za takovou okolnost nelze považovat nedostatek oprávnění pobývat na území České republiky, neboť bezpodmínečnou podmínkou k realizaci rodinného života její zdejší pobyt není. Manžel i syn žalobkyně jsou vietnamskými státními příslušníky, nic jim tedy nebrání ve společném návratu do vlasti.

Žalobkyně napadla rozhodnutí žalovaného žalobou podanou u Krajského soudu v Hradci Králové, jenž ji však rozsudkem ze dne 2. 4. 2012, č. j. 29 Az 15/2011 - 59, zamítl. Pokud jde o námitku týkající se možné podjatosti PhDr. Haišmana, konstatoval krajský soud, že o rozkladu proti usnesení představeného ze dne 25. 1. 2011 bylo pravomocně rozhodnuto v průběhu řízení před krajským soudem. Vzhledem k tomu, že rozklad byl zamítnut, uvedl krajský soud, že neshledal žádný důvod, aby se touto námitkou v soudním řízení zabýval. Dále se krajský soud ztotožnil se závěry žalovaného, pokud jde o posouzení žádosti o mezinárodní ochranu z hlediska doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Navíc uvedl, že v průběhu řízení o žalobě bylo vedeno řízení o žádosti žalobkyně o povolení k dlouhodobému pobytu, a to ve stadiu odvolání ke Komisi pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců. V této souvislosti poukázal na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 9. 3. 2010, č. j. 56 Az 41/2009 - 32, podle něhož i zákon o pobytu cizinců dává žadatelům možnost zohlednění případného nepřiměřeného zásahu do

pokračování

rodinného nebo soukromého života a v takovém případě si žalobkyně nemůže ke své ochraně vybrat zákon o azylu, který je specifickou normou sloužící jako štít lidem, kteří byli ve své vlasti pronásledováni či byli ohroženi vážnou újmou, nikoliv univerzálním nástrojem k legalizaci pobytu.

Žalobkyně (stěžovatelka) napadla rozsudek krajského soudu kasační stížností, kterou opírá o důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

V prvé řadě vytýká krajskému soudu, že nepřezkoumal, zda o uplatněné námitce podjatosti bylo rozhodnuto v souladu se správním řádem. Pokud by totiž v řízení rozhodovala podjatá úřední osoba, jednalo by se o vadu řízení před správním orgánem, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé. Rozhodnutí správních orgánů o námitce podjatosti je podle § 70 písm. c) s. ř. s. vyloučeno ze samostatného soudního přezkumu, tudíž musí soudní přezkum proběhnout v rámci přezkumu meritorního rozhodnutí.

Dále stěžovatelka namítá, že rozhodnutí krajského soudu je nepřezkoumatelné, pokud jde o závěr, že vycestování nebude v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Podle stěžovatelky nelze paušálně říci, že rodinné vazby nikdy nemohou být důvodem pro udělení doplňkové ochrany. Krajský soud se nezabýval otázkou, zda již samotné vycestování nepředstavuje zásah do soukromého a rodinného života stěžovatelky a členů její rodiny. Soud neodůvodnil řádně ani závěr, že stěžovatelka může k legalizaci pobytu využít ustanovení zákona o pobytu cizinců, neboť neuvedl, která ustanovení má na mysli, a zdali je v praxi reálné a možné tyto instituty využít.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že v průběhu správního řízení nebyly zjištěny žádné důvody, které by vedly k vyloučení PhDr. Haišmana z projednávání a rozhodování věci. Krajský soud se touto otázkou podle žalovaného řádně zabýval a dostatečně posoudil i případné důvody pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Doba trvání manželství a společného soužití rodiny stěžovatelky nesvědčí o takovém stupni integrace, jakého je třeba, aby vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Závěrem žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl pro její nedůvodnost, neshledá-li důvody pro její odmítnutí pro nepřijatelnost.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatelka byla účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud se dále ve smyslu § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle tohoto ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Výklad zákonného pojmu „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaném pod č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech:

1) Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu.*

2) Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně.* Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.

3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikatorní odklon*, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.

4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele.*

Stěžovatelka v tomto případě namítá taková zásadní pochybení krajského soudu, která by mohla mít dopad do jejího hmotněprávního postavení a která navíc nelze z hlediska posouzení přijatelnosti kasační stížnosti *prima facie* vyloučit. Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že kasační stížnost je přijatelná.

Posléze Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Stěžovatelka v první řadě namítá, že se krajský soud nevypořádal dostatečně s otázkou možné podjatosti PhDr. Haišmana. V průběhu správního řízení stěžovatelka namítala, že PhDr. Haišman je vyloučen z projednávání a rozhodování věci, a to s ohledem na svůj poměr k zástupci stěžovatelky. O námitce podjatosti uplatněné v průběhu správního řízení rozhodl představený usnesením ze dne 25. 1. 2011 tak, že PhDr. Haišman není vyloučen. Ministr vnitra o podaném rozkladu nerozhodl do vydání rozhodnutí žalovaného ve věci samé, ale až v průběhu řízení před krajským soudem, a to tak, že jej zamítl rozhodnutím ze dne 11. 11. 2011, č. j. MV-101922-4/VS-2011. Krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku toliko popsal postup správního orgánu při rozhodování o námitce podjatosti a o podaném rozkladu. Otázkou, zda PhDr. Haišman měl být v daném případě pro svoji podjatost vyloučen z projednání a rozhodování věci či nikoliv, se však nezabýval.

Lze souhlasit se stěžovatelkou, že se krajský soud uvedeným opomenutím dopustil vady řízení. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu jsou rozhodnutí správních orgánů o vyloučení úřední osoby z projednání a rozhodnutí věci vyloučena ze samostatného soudního přezkumu, neboť se jedná o rozhodnutí, jimiž se pouze upravuje vedení řízení před správním orgánem [§ 70 písm. c) s. ř. s.]. Otázkou podjatosti úřední osoby se proto soud musí zabývat k řádně uplatněné žalobní námitce při přezkumu rozhodnutí ve věci samé (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Afs 20/2003 – 23, publikovaný pod č. 114/2004 Sb. NSS, rozsudek

pokračování

Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 7. 2011, č. j. 9 As 29/2011 - 155, dostupný na www.nssoud.cz). Tak však v daném případě krajský soud neučinil a bez dalšího se odmítl otázkou tvrzené podjatosti PhDr. Haišmana věcně zabývat.

Obdobnou situací jako v nyní posuzovaném případě se Nejvyšší správní soud zabýval již v rozsudku ze dne 10. 10. 2007, č. j. 2 As 29/2007 – 74, publikovaném pod č. 1465/2008 Sb. NSS. V tomto rozsudku nicméně konstatoval, že obdobná vada řízení není bez dalšího důvodem pro zrušení rozsudku krajského soudu, neboť „*[v]e smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. však může být jeho rozhodnutí zrušeno pouze tehdy, pokud by taková vada mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé (k tomu viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2006, č. j. 2 Afs 154/2005 - 245, www.nssoud.cz). V daném případě má zdejší soud za to, že uvedená vada řízení krajského soudu na zákonnost jeho rozhodnutí vliv neměla, neboť výrok rozhodnutí by byl stejný (tj. žaloba by byla zamítnuta) i za situace, kdyby k vadě řízení vůbec nedošlo (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 10. 2005, č. j. 6 Ads 57/2004 - 59, www.nssoud.cz).“.*

Nejvyšší správní soud se proto zabýval otázkou, zda uvedené procesní pochybení krajského soudu mohlo mít vliv na zákonnost napadeného rozsudku. V této souvislosti je třeba konstatovat, že stěžovatelka uplatnila námitku podjatosti prostřednictvím podání svého zástupce ze dne 5. 1. 2011. V tomto podání však zástupce formuloval námitku podjatosti velmi obecně. Uvedl pouze to, že lze důvodně předpokládat, že PhDr. Haišman jako úřední osoba má pro svůj poměr k zástupci takový zájem na výsledku řízení, že lze pochybovat o jeho nepodjatosti. V podstatě tak pouze citoval část ustanovení § 14 odst. 1 správního řádu, aniž by uvedl konkrétní skutkové okolnosti, o něž své tvrzení o podjatosti opírá. Přitom PhDr. Haišman ve svém vyjádření ze dne 18. 1. 2011 uvedl, že se v dané věci necítí být podjatý. Za tohoto stavu lze plně souhlasit se závěrem, k němuž dospěl představený ve svém usnesení ze dne 25. 1. 2011, totiž že nebyly zjištěny skutečnosti, které by svědčily o podjatosti PhDr. Haišmana.

Podle § 14 odst. 2 správního řádu může účastník namítat podjatost úřední osoby, jakmile se o ní dozví. K námitce se nepřihlédne, pokud účastník řízení o důvodu vyloučení prokazatelně věděl, ale bez zbytečného odkladu námitku neuplatnil. Namítá-li tedy účastník správního řízení podjatost úřední osoby, leží na něm břemeno tvrzení ohledně důvodů podjatosti. Je tedy jeho povinností řádně a včas uvést konkrétní okolnosti, o něž námitku podjatosti opírá, neboť pouze na základě takového tvrzení lze posoudit její důvodnost. Námitka podjatosti nemůže být úspěšná, pokud se opírá o paušální tvrzení o podjatosti konkrétní úřední osoby. V posuzovaném případě zástupce stěžovatelky sice uvedl konkrétní důvody podjatosti, ale učinil tak až v rozkladu proti usnesení, kterým bylo rozhodnuto o tom, že PhDr. Haišman není z projednávání a rozhodování věci vyloučen. Představený tedy nemohl uplatněnou námitku podjatosti posoudit jinak než jako nedůvodnou.

Ovšem ani okolnosti, které zástupce stěžovatelky uvedl v následném rozkladu jako důvod podjatosti, nesvědčí o tom, že by PhDr. Haišman byl v posuzované věci vyloučen. Stěžovatelem kritizovaná kumulace funkcí a pravomocí v jeho rukou ani vyjádření ve sdělovacích prostředcích totiž ještě samy o sobě nezakládají pochybnost o možném poměru PhDr. Haišmana k stěžovateli či jejímu zástupci. Je pravdou, že na zástupce

stěžovatelky podal jeden z pracovníků odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra stížnost k České advokátní komoře. Chybí však jakýkoli doklad o tom, že by se na podání této stížnosti přímo podílel i PhDr. Haišman. Zástupce stěžovatelky ostatně v průběhu správního řízení ani nic takového netvrdil. Lze tedy uzavřít, že správní orgány při posouzení námitky podjatosti věcně nepochybily. Ministru vnitra lze vytknout pouze to, že o rozkladu proti usnesení o námitce podjatosti nebylo rozhodnuto v zákonem stanovené lhůtě podle § 71 ve spojení s 90 odst. 6 a § 152 odst. 4 správního řádu. Ani toto pochybení však nemůže mít vliv na zákonnost rozhodnutí žalovaného ve věci samé.

Za dané situace tedy lze uzavřít, že se krajský soud v dané věci dopustil vady řízení spočívající v tom, že se věcně nezabýval námitkou tvrzené podjatosti PhDr. Haišmana, toto jeho opomenutí ovšem nemohlo mít vliv na zákonnost napadeného rozsudku.

Další stížní námitka směřuje proti závěrům žalovaného, pokud jde o posouzení žádosti z hlediska doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1 a 2 písm. d) zákona o azylu. Stěžovatelka zejména uvádí, že by jejím vycestováním bylo nepřiměřeně zasaženo do jejího práva na osobní a rodinný život podle čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

Nejvyšší správní soud se otázkou možného porušení čl. 8 Úmluvy v případě vycestování žadatele o mezinárodní ochranu již opakovaně zabýval. V rozsudku ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 – 71, www.nssoud.cz, uvedl, že je třeba „rozlišovat důvody, pro něž by v rozporu s mezinárodními závazky ČR bylo samotné vycestování cizince [§ 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu a § 179 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“)], od důvodů, pro něž by v rozporu s mezinárodními závazky bylo až případné vyhoštění tohoto cizince. Samotná nutnost vycestování cizince do země původu při neudělení žádné z forem mezinárodní ochrany a za situace, kdy cizinci nesvědčí žádný jiný důvod k zákonnému pobytu na území ČR, totiž tomuto cizinci neznemožňuje, aby si po návratu do země původu nepožádal o některou z možných forem povolení k pobytu na území ČR dle zákona o pobytu cizinců.“. Jak dále Nejvyšší správní soud uvedl, „obvykle právě jen dlouhodobý zákaz pobytu na území ČR může v některých případech dosáhnout intenzity nepřiměřeného zásahu do soukromého a rodinného života, který si cizinec za dobu svého pobytu na území ČR vytvořil. (...) Při posuzování důvodů znemožňujících vycestování cizince by byl výjimkou z výše uvedených závěrů pouze případ, kdy by si stěžovatel vytvořil na území ČR takové rodinné či případně osobní vazby, že by nepřiměřeným zásahem do tohoto rodinného či soukromého života byla již nutnost pouhého vycestování z území ČR.“

Nejvyšší správní soud se v uvedeném rozsudku dále vyjádřil v tom smyslu, že ustanovení čl. 8 Úmluvy neukládá státu všeobecný závazek respektovat volbu dotčených osob ohledně země jejich společného pobytu, respektive napomáhat rozvíjení vztahů mezi nimi (srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 2 Azs 38/2011 – 47, www.nssoud.cz). Při stanovení rozsahu povinností státu je však nutno zvážit okolnosti konkrétní věci a posoudit, zda se nejedná o případ, kdy by nepřiměřeným zásahem do rodinného či soukromého života byla již nutnost pouhého vycestování z území ČR.

pokračování

Nejvyšší správní soud má za to, že se žalovaný při svém rozhodování nevypořádal řádně se skutečnostmi, jež v daném případě vyšly najevo, a dostatečně nezkoumal všechny okolnosti, jež mohou být pro jeho rozhodnutí významné.

Stěžovatelka v azylovém řízení opřela svou žádost o udělení mezinárodní ochrany o konkrétní tvrzení, že v České republice má rodinné vazby, neboť zde žije její manžel a syn, kteří zde mají povolení k dlouhodobému pobytu, zatímco ve Vietnamu nemá nikoho. Žalovaný své rozhodnutí založil na zjištění, že manželé uzavřeli sňatek v listopadu roku 2009 a až poté spolu žili v jedné domácnosti. Nejedná se proto podle žalovaného o natolik intenzivní a dlouhodobý vztah, aby byla vyloučena možnost následování ostatních členů rodiny do země původu. Společný život mohou realizovat i v zemi původu, neboť manžel i syn stěžovatelky jsou vietnamskými státními příslušníky a nic jim tedy nebrání ve společném návratu do vlasti. Žalovaný tak dospěl k závěru, že vycestování stěžovatelky nepředstavuje natolik intenzivní zásah do jejích práv chráněných článkem 8 Úmluvy, který by bylo možné kvalifikovat jako důvod pro udělení doplňkové ochrany.

Uvedené posouzení věci však považuje Nejvyšší správní soud za zjednodušující a neúplné. Je pravdou, že stěžovatelka uzavřela se svým manželem sňatek v roce 2009. Lze tak souhlasit s tím, že manželství stěžovatelky prozatím netrvá dlouhou dobu. Délku trvání vztahu nicméně nelze považovat za zcela rozhodující, tím méně za jediné kritérium pro posouzení otázky, zda by vycestováním stěžovatelky mohlo dojít k nepřiměřenému zásahu do jejího práva na rodinný život, který by byl důvodem k udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Je třeba též zohlednit skutečnost, že stěžovatelka od sňatku trvale žije v jedné domácnosti se svým manželem a synem, který se narodil dne X. Během správního řízení nebyly zjištěny žádné okolnosti, které by svědčily o tom, že se jedná o účelově uzavřené manželství. Naopak, podle vyjádření odboru sociálních věcí Městského úřadu v Rychnově nad Kněžnou spolu manželé nadále žijí a stěžovatelka celodenně pečuje o syna. Manžel sám pracuje a zabezpečuje tak potřeby rodiny, ovšem i on se přes své časově náročné povolání podílí na výchově syna. Z vyjádření dále vyplynulo, že rodiče o svého syna řádně pečují a že je v jeho zájmu, aby měl možnost vyrůstat v úplné rodině. Za daných okolností nelze zcela vyloučit, že by i případné krátkodobé vycestování stěžovatelky mohlo představovat nepřiměřený zásah do jejího práva na společný rodinný život. Zároveň by tak mohl být výrazně dotčen i zájem na řádné péči a na zdravém vývoji nezletilého syna, v současné době méně než tříletého.

Z tohoto důvodu bylo na místě, aby žalovaný podrobně zkoumal, zda skutečně je v možnostech stěžovatelky a jejího manžela, aby společně se svým synem vycestovali do Vietnamu a aby zde, jak uvedl žalovaný, mohli realizovat svůj rodinný život. Při posouzení této otázky je třeba zohlednit nejen to, zda existují právní překážky takového kroku, nýbrž i to, zda tu jsou skutkové okolnosti, jež by mohly bránit vycestování rodiny stěžovatelky do Vietnamu, jako např. nedostatek finančních prostředků spojený s absencí sociálních a rodinných vazeb v zemi původu apod. Žalovaný sám konstatoval, že manžel stěžovatelky i její syn mají v České republice povolen dlouhodobý pobyt. Manžel zde dokonce žije legálně již déle než dvacet let (stěžovatelka uvádí, že takřka třicet let) a finanční prostředky na životní potřeby své rodiny si zajišťuje podnikáním. Nelze tedy bez dalšího předpokládat, že by měl ve Vietnamu takové sociální vazby, které by mu umožnily přesunout tam svou podnikatelskou činnost. Na jeho výdělků je finančně závislá celá jeho rodina, která podle zjištění odboru sociálních věcí Městského úřadu v Rychnově nad

Kněžnou žije velmi skromně, byť nestrádá. Vystává tedy otázka, zda je možnost vystěhování rodiny do Vietnamu vůbec únosná. Stěžovatelka v této souvislosti namítala, že by v daném případě nebylo přiměřené požadovat po manželovi, aby spolu se stěžovatelkou a svým synem vycestoval do Vietnamu. Ani touto otázkou se však žalovaný nezabýval. Zároveň bylo namístě zkoumat i potřeby nezletilého syna a zabývat se také otázkou, zda je v současné době vhodné a možné s ohledem na jeho nízký věk a finanční situaci rodiny, aby spolu se stěžovatelkou vycestoval do Vietnamu. Pokud by naopak stěžovatelka byla nucena vycestovat z České republiky bez syna a manžela, nelze vyloučit ani to, že by zde syn mohl být ponechán po delší dobu bez péče matky, v čemž by mohl být spatřován nepřiměřený zásah do práva na rodinný život jak stěžovatelky, tak jejího syna. K uvedeným okolnostem ovšem stěžovatel při svém rozhodování vůbec nepřihlédl a takřka se jimi nezabýval. V části rozhodnutí zabývající se posouzením žádosti o mezinárodní ochranu z hlediska doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu některé z těchto skutečností sice zmínil, aniž by však uvedl, jakým způsobem a zda vůbec je zohlednil při svém rozhodování.

Toto opomenutí žalovaného neodstranil ani krajský soud, jenž se plně ztotožnil se závěry obsaženými v rozhodnutí žalovaného. Krajský soud v napadeném rozsudku uvedl, že stěžovatelka měla svůj pobyt v České republice legalizovat primárně prostřednictvím zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Obecně jistě platí, že důvody doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o pobytu cizinců jsou subsidiární vůči pobytovým oprávněním podle zákona o pobytu cizinců, nicméně v daném případě z vyjádření žalovaného v průběhu řízení před soudem vyplynulo, že stěžovatelka sice požádala o povolení k dlouhodobému pobytu, ovšem tato žádost byla zamítnuta. Proti tomuto rozhodnutí podala stěžovatelka odvolání ke Komisi pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců. O odvolání přitom nebylo v době projednávání věci před krajským soudem rozhodnuto. V daném případě tedy bylo namístě zabývat se i důvody, které vedly k zamítnutí žádosti o dlouhodobý pobyt. Pokud by totiž bylo zjištěno, že jsou u stěžovatelky dány takové objektivní skutečnosti, které jí brání v udělení povolení k pobytu, nelze předpokládat, že by jí v budoucnu mohlo být povolení k pobytu vydáno. Správní spis a spis krajského soudu ostatně ani neposkytují dostatečný podklad pro posouzení této otázky a krajský soud se uvedenými okolnostmi nezabýval.

Nejvyšší správní soud tak na základě těchto úvah dospěl k závěru, že rozhodnutí žalovaného je v uvedené otázce nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a pro nedostatečné zjištění skutkového stavu a pro tyto důvodně vytýkané vady měl krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušit.

Z tohoto důvodu Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou a v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil napadený rozsudek krajského soudu. Zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu, a pokud již v řízení před krajským soudem byly pro takový postup důvody, současně se zrušením rozhodnutí krajského soudu může sám podle povahy věci rozhodnout o zrušení rozhodnutí správního orgánu [§ 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s.]. V dané věci by krajský soud v souladu s vysloveným závazným právním názorem neměl jinou možnost, vzhledem ke zjištěným vadám správního rozhodnutí, než zrušit rozhodnutí žalovaného pro jeho nepřezkoumatelnost. Nejvyšší správní soud proto

pokračování

v souladu s § 110 odst. 2 písm. a) ve spojení s § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s. rozhodl tak, že sám rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V něm bude žalovaný postupovat podle právního názoru vysloveného v rozsudku Nejvyššího správního soudu.

Podle § 110 odst. 3 věty druhé s. ř. s. rozhodne Nejvyšší správní soud v případě, že zruší podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. rozhodnutí žalovaného, o nákladech řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení před krajským soudem. Stěžovatelka měla ve věci úspěch, podle § 60 odst. 1 s. ř. s. jí tedy přísluší právo na náhradu nákladů řízení. Stěžovatelka byla v řízení před krajským soudem i v řízení o kasační stížnosti zastoupena advokátem Mgr. Pavlem Čížinským, náleží jí tedy náhrada nákladů spojených se zastoupením. Tyto náklady spočívají v odměně advokáta za zastupování ve výši 3 x 2100 Kč za tři úkony právní služby, tj. podání žaloby, účast na jednání krajského soudu dne 26. 3. 2012 a podání kasační stížnosti [§ 7, § 9 odst. 3 písm. f) a § 11 odst. 1 písm. d) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném do 31. 12. 2012]. Pro účely stanovení výše náhrady soud v daném případě nezahrnul mezi právní úkony převzetí a přípravu zastoupení v řízení před soudy, neboť stěžovatelka byla shora uvedeným advokátem zastoupena na základě plné moci již v průběhu správního řízení. Dále soud zahrnul mezi náklady řízení paušální náhradu hotových výdajů advokáta ve výši 3 x 300 Kč za tři úkony právní služby (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu) a cestovné advokáta ve výši 279 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), jenž je vyčíslil v podání krajskému soudu ze dne 28. 3. 2012. Vzhledem k tomu, že uvedený advokát ani k výzvě Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2012 nesdělil, zda je plátcem DPH, nepřiznal soud náhradu za tuto daň. Celkem tedy přiznal Nejvyšší správní soud stěžovateli na náhradě nákladů řízení částku 7479 Kč.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 25. ledna 2013

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu